

Terrorisme, extremisme en radicalisme

- Een deel van de capaciteit van de Federale Gerechtelijke Politie (15,5%) staat ten dienste van het federaal parket. Er werd nog 119 424 uur gepresteerd voor de bestrijding van terrorisme.
- Naast de Luchtvaart- en Spoorwegpolitie trainen steeds meer eenheden, zowel federaal als lokaal, hun personeelsleden in het detecteren van verdachte gedragingen aan de buitengrenzen, bij evenementen en in de publieke ruimte.
- Het BELFI-project in Brussel met focus op fraude met een link naar radicalisme en terrorisme, drugshandel, valse documenten of wapens, kende een meer dan behoorlijk resultaat.

Federale dossiers

Een deel van de capaciteit van de Federale Gerechtelijke Politie (15,5%) staat ten dienste van het federaal parket. In 2020 werd er 428 982 uur onderzoek gevoerd in opdracht van het federaal parket waaronder 119 424 in de strijd tegen het terrorisme. De terreurdreiging is de laatste jaren afgenomen wat geleid heeft tot een heroriëntering van de capaciteit.

	2018		2019		2020	
Fenomenen	Uren	%	Uren	%	Uren	%
Terrorisme	236 881	60	174 016	45	119 424	28
Niet-terrorisme	159 423	40	213 102	55	309 558	72
Totaal	396 304	100	387 118	100	428 982	100

Behaviour Detecting Officers

Behaviour Detection Officers (BDO's) hebben als taak elk ongewoon of afwijkend gedrag te herkennen op basis van een aantal indicatoren. Naar aanleiding van de golf van terroristische aanslagen in België en onze buurlanden steeg de vraag naar een opleiding in deze techniek, waarmee onder andere (potentiële) terroristen kunnen worden gedetecteerd.

Eind 2020 zijn 1957 personeelsleden van de Geïntegreerde Politie opgeleid in BDO (met brevet), van wie 137 *actieve trainers*. In totaal zijn 1213 BDO's lid van de Federale Politie, voornamelijk bij de Luchtvaartpolitie (LPA), de Spoorwegpolitie (SPC), de Directie openbare veiligheid (DAS) en de interventiekorpsen (CIK).

Bij de Luchtvaartpolitie is ruim 80% opgeleid in de techniek, onder andere doordat deze vast werd ingebed in de voor LPA verplichte opleiding 'Luchtvaartpolitie'. Ook wordt de opleiding BDO nog steeds gevolgd door de personeelsleden die reeds in het verleden het brevet Luchtvaartpolitie behaalden.

Daarnaast krijgen alle beveiligingsagenten en beveiligingsassistenten voor ze aan de slag gaan bij de Directie beveiliging (DAB) tijdens hun opleiding drie dagen training in behaviour detection. Zij kunnen BDO-taken uitvoeren, maar zijn niet gebrevetteerd. Op 3 december 2020 hadden in totaal 147 personeelsleden van DAB met succes hun basisopleiding voltooid, inclusief drie dagen BDO.

De dienst Terro van de Directie voor de bestrijding van zware en georganiseerde criminaliteit (DJSOC) stelt zijn expertise inzake BDO ook ter beschikking van het door CG-Integrity gepiloteerde platform "Stop Etnisch Profileren".

Success Story

De Luchtvaartpolitie lanceert AERIS

De Luchtvaartpolitie op Brussels Airport is van start gegaan met het AERIS-project. AERIS is Latijn voor 'lucht' en is een acroniem voor Acties volgens Excellente politiezorg met Respect voor Informatiegestuurde Samenwerking.

Op een luchthaven zijn vele partners aanwezig die zowel aan de passagierskant als aan de cargokant instaan voor een veilige luchthavenomgeving. Samenwerken is daarom noodzakelijk. Het AERIS-project is vertrokken vanuit verkeersgerelateerde problemen in en rond het cargodeel van de luchthaven. Zelfs tijdens de coronaperiode werden er regelmatig acties georganiseerd waarbij verschillende partners betrokken waren en die telkens mooie resultaten opleverden. Het cargodeel van de luchthaven blijft vaak onderbelicht, maar is en blijft gevoelig voor luchthavengerelateerde criminaliteitsfenomenen. Zodra de gezondheidssituatie het toelaat, zal men in het AERIS-project nog een versnelling hoger schakelen. Dit om telkens innovatieve acties te organiseren waarbij verschillende partners betrokken zijn om alle info op een integrale manier vlot te laten doorstromen. De focus zal, naast verkeersgerelateerde problemen, uitgebreid worden naar het gerechtelijk werk.

BELFI: multidisciplinaire aanpak blijft vruchten afwerpen

De Federale Gerechtelijke Politie (FGP) van Brussel heeft haar inspanningen in het raam van het Kanaalplan onverminderd voortgezet, zowel in de aanpak van gewelddadig extremisme en terrorisme, als in de ondersteunende fenomenen.

Die aanpak is grotendeels projectmatig en gaat gepaard met een doorgedreven beeldvorming en multidisciplinaire aanpak in samenwerking met de Brusselse politiezones en tal van overheids- en privépartners.

Het BELFI-project, onderdeel van het Kanaalplan met focus op fraude door natuurlijke en rechtspersonen verbonden met radicalisme en terrorisme, drugshandel, valse documenten en wapens, kende ondanks de vele, wegens COVID-19 geannuleerde acties, toch nog een meer dan behoorlijk resultaat. In 2020 werden 142 entiteiten over het rechtsgebied van het hof van beroep van Brussel gecontroleerd tijdens 23 operaties. Het ging hierbij om 26 vzw's en 116 handelsvennootschappen.

- Deze controles leidden tot de interpellatie van 31 personen in illegaal verblijf.
- Er werden 21 feiten van sociale fraude vastgesteld, 6 vaststellingen inzake verdovende middelen en 5 voor valse documenten.
- 31 personen werden administratief aangehouden, 7 personen werden gerechtelijk aangehouden.
- In 36 gevallen leidde dit tot 'doorhaling vennootschap' en 18 vennootschappen werden ontbonden.
- 41 315 euro werd in beslag genomen, er werd 22 900 euro aan borgsommen betaald en het totaal aan administratieve en strafrechtelijke boetes liep op tot 549 000 euro.

Screening

Veiligheidsadviezen en veiligheidsattesten

Screening bestaat uit een veiligheidsverificatie met het oog op de afgifte van een veiligheidsadvies of veiligheidsattest. Dit moet bepaalde personen toelaten 'gevoelige' plaatsen te betreden om er een werk uit te voeren of er een specifieke functie te bekleden.

Adviezen & attesten	2018	2019	2020
Luchthavens	20 625	20 068	15 491
Nationale Veiligheidsoverheid (NVO)	13 278	6 569	5 507
Varia	6 200	6 488	3 368
Militairen	5 000	4 993	7 337
Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC)	5 822	4 994	4 519
Aanwervingen Geïntegreerde Politie	4 845	5 916	3 437
Steun politiezones	1 000	578	295
Eervolle onderscheidingen	17 368	20 207	13 181
Totaal	74 138	69 813	53 135

De daling van het aantal veiligheidsverificaties voor het jaar 2020 is te wijten aan de gezondheids crisis. Dat is zeker het geval in de luchthavensector als gevolg van de reisbeperkingen.

Veiligheidsmachtigingen

Personeelsleden van de Federale Politie en van de Lokale Politie die uit hoofde van hun functie toegang (moeten) hebben tot geclassificeerde gegevens of geclassificeerde lokalen en vergaderruimten, moeten over een specifieke machtiging beschikken. Die 'veiligheidsmachtigingen' zijn bedoeld om gevoelige informatie te beschermen door hun beschikbaarheid te beperken.

Sinds 2018 stellen we vast dat het aantal veiligheidsverificaties (*screenings*) met het oog op de toekenning van een veiligheidsmachtiging relatief stabiel is gebleven.

Toegekende veiligheidsmachtigingen	2018	2019	2020
Vertrouwelijk	19	10	76
Geheim	735	753	713
Zeer geheim	147	195	247
Totaal	901	958	1 036

80% van de aanvragen voor (de hernieuwing van) een machtiging was in 2020 afkomstig van leden van de Federale Politie.

Internationaal civiel crisisbeheer

De Federale Politie stelde een bijkomende antiterreurexpert ter beschikking van de Europese Dienst voor Extern Optreden. Naast de drie Belgische politiemensen die al langer werkzaam waren bij de delegaties van de Europese Unie in Bosnië-Herzegovina (EUDEL Sarajevo), Libië (EUDEL Tripoli) en Indonesië (EUDEL Jakarta), werd een vierde Belgische expert tewerkgesteld bij de delegatie van de Europese Unie in Libanon (EUDEL Beiroet).

Daarnaast zond de Geïntegreerde Politie – via de Directie van de internationale politiesamenwerking (CGI) – in totaal tien personeelsleden (onder wie negen van de Federale Politie) voor de missies van civiel crisisbeheer van de Europese Unie in Niger (EUCAP Sahel Niger), Mali (EUCAP Sahel Mali), Irak (EUAM Iraq), Oekraïne (EUAM Ukraine) en de Palestijnse Gebieden (EUPOL COPPS).

Door deel te nemen aan deze missies, wil België de lokale autoriteiten het hoofd helpen bieden aan onder meer de terroristische dreiging in de betrokken regio's.

Om diezelfde reden heeft de Geïntegreerde Politie verder uitvoering gegeven aan projecten van het Belgische ontwikkelingsagentschap ENABEL ter versterking van de veiligheidsdiensten in Burkina Faso en Benin.